

Bygdegårdarnas Riksförbund

Bygdegårdar i beredskap

Bygdegårdarnas Riksförbund ser att det är viktigt att stärka totalförsvaret och att i denna process tillvarata krafterna i civilsamhället. Det är angeläget att nationella myndigheter, regioner, länsstyrelser och kommuner tillvaratar denna kraft. Bygdegårdarnas Riksförbund kommer att utbilda allmänheten i beredskap och hemberedskap. I år genomförs 15 utbildningar på bygdegårdar över hela landet – nästa år avser vi att fördubbla antalet utbildningar. Utbildningarna finansieras av Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) och förbereder för insiktsfullt agerande som individ och som en del i ett lokalsamhälle.

Omvärlden är under förändring. Rysslands invasion av Ukraina och andra konflikter påverkar, liksom klimatkrisen. Coronapandemin gjorde det uppenbart att beredskapen var bristfällig. Natomedlemskapet får långtgående konsekvenser för både militär och civil beredskap. Uppbyggnaden av det civila försvaret för krig stärker också påtagligt verksamheten vid kris i fredstid.

Samhällen hamnar plötsligt i kris. Det kan vara stormar som faller skogar, översvämningar som lamslår infrastruktur eller bränder som ödelägger stora områden. Kriser kan vara långvariga strömbrott, it-attacker på nödvändiga strukturer, evakueringar efter en olycka och eftersök av försvunna personer. Då behövs den lokala bygdegården. Bygdegårdarna och föreningslivet är en viktig del i de regionala och kommunala beredskapsplanerna.

Bygdegårdarnas Riksförbund anordnade i höstas en nationell temadag om civilt försvar tillsammans med Försvarsberedningen och samtliga riksdagspartier. Vi har samlat civilsamhällesorganisationerna för gemensamt lärande och utveckling. Bygdegårdsrörelsen kommer att inleda vår planläggning av bygdegårdsrörelsens långsiktiga kapacitet vad gäller exempelvis lednings-, sjukvårds- och samlingsplatser, förråd och depåer, evakueringsmöjligheter och tillfälliga bostäder. Bygdegårdarna är lokaler, mark och människor över hela Sverige, tillgängliga dygnet runt året runt.

Det ideella engagemanget i bygdegårdarna är omfattande. Förra året var den genomsnittliga mängden ideellt arbete i en bygdegård 865 timmar. När en kris drabbar lokalsamhället ökar det ideella engagemanget. I beredskapshänseende handlar det om hur vi kanaliserar detta engagemang. Människor vill gärna hjälpa till.

Bygdegårdsrörelsen är en del av Sveriges beredskap inom totalförsvaret. Bygdegårdsrörelsen omfattar 1 469 bygdegårdsföreningar med allmänna samlingslokaler spridda över hela landet. Sammantaget samlar vi närmare en kvarts miljon medlemmar och når många fler. Då bygdegårdarna är samlingsplatser även för övriga föreningslivet står bygdegårdsrörelsen för en samlande infrastruktur. Bygdegårdsrörelsen har en ledande roll i att stärka bygden och dess människor – nu och i framtiden.

Stämmouttalande från ombuden på Bygdegårdarnas Riksförbunds förbundsstämma i Mora i Dalarna 1–2 juni 2024.